

KVOPP000W2AN

VYPRAVENO DNE 11.11.2013

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

602 00 Brno, Údolní 39
Telefon: 542 542 111
Fax: 542 542 112
E-mail: podatelna@ochrance.cz

V Brně dne 11. listopadu 2013
Č. j.: PDCJ 2768/2013

Do vlastních rukou

Vážený pan
JUDr. _____
advokát

Datová schránka: _____

ROZHODNUTÍ

Vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv jako nadřízený orgán ve smyslu § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“),

rozhodl o odvolání paní M. Š. _____ nar. _____
_____, zastoupené JUDr. _____

podaném dne 31.10.2011 proti rozhodnutí vedoucí odboru právního Kanceláře veřejného ochránce práv čj. PDCJ 2651/2013 ze dne 14. října 2013, kterým byla žádost o informace, konkrétně o kopii podnětu _____ s., ze dne 27.11.2013 odmítnuta v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s ustanovením § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb. – správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “správní řád“) **takto:**

„V souladu s ustanovením § 90 odst. 5 správního řádu se odvolání zamítá a rozhodnutí vedoucí odboru právního Kanceláře veřejného ochránce práv čj. PDCJ 2651/2013 ze dne 14. října 2013 se potvrzuje.“

O d ů v o d n ě n í :

Dne 1.10.2013 se na zástupce veřejného ochránce práv obrátil JUDr. ... , advokát zastupující na základě plné moci paní Mě ... u Š ... (dále jen „žadatelka“), s žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Žadatelka požádala o zaslání kopie podnětu ... , ze dne 27.11.2012, popřípadě dalších podání od uvedené společnosti ve věci sp. zn.: 7637/2012/VOP/JSV.

V souladu se zásadami pro poskytování informací a Směrnicí k poskytování informací o činnosti veřejného ochránce práv a Kanceláře veřejného ochránce práv vydala vedoucí odboru právního dne 14.10.2013 rozhodnutí, kterým podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím žádost odmítla. Rozhodnutí bylo dle dodejky doručeno právnímu zástupci žadatelky dne 15. 10. 2013.

Dne 30. 10. 2013 podal zástupce žadatelky proti odmítavému rozhodnutí odvolání, které bylo téhož dne doručeno datovou schránkou. Odvolání bylo podáno oprávněnou osobou v odvolací lhůtě, bylo tedy posouzeno jako přípustné.

Žadatelka navrhuje, aby odvolací orgán změnil rozhodnutí vedoucí odboru právního Kanceláře veřejného ochránce práv tak, že se jí poskytuje kopie podání ... , ze dne 27.11.2012 a kopie doplňků tohoto podání k veřejnému ochránci práv.

Shrnutí obsahu a důvodů odvolání

Své odvolání odůvodňuje žadatelka takto:

Zpochybňuje posouzení podnětu společnosti ... , a jeho dalších doplnění pouze jako informace spadající pod ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, tj. informace vzniklé bez použití veřejných prostředků, která byla ochránci předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá. Svůj právní nárok na kopii podnětu opírá o způsob, jakým s podnětem naložil veřejný ochránce práv v rámci svého šetření a jakým se podnět promítl do zprávy o šetření sp. zn.: 7637/2012/VOP/JSV. Uvádí, že tvrzení obsažená v podnětu směřují vůči žadatelce, jejich šetření proto nespadlo do kompetence veřejného ochránce práv. Jde o tvrzení soukromého subjektu ohledně činnosti jiného soukromého subjektu. Tvrdí, že bez ohledu na interpretaci ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím se při vyřizování žádosti mělo k tomuto aspektu přihlídnout, a protože veřejný ochránce práv má vykonávat svoji funkci nezávisle a nestranně, mělo být její žádosti vyhověno. Žadatelka nesouhlasí s názorem, že pokud soukromý subjekt uvede nepravdivá, neúplná a vymyšlená tvrzení, nemá strana, které se taková tvrzení dotýkají, právo na kopii podání, v němž jsou tvrzení uvedena.

V neposlední řadě žadatelka uvádí, že má právo seznámit se s podklady, na základě kterých veřejný ochránce práv dospěl k závěru uvedenému ve zprávě o šetření, dle kterého žadatelka „nedbala veřejného zájmu na zachování a ochraně této kulturní nemovité památky, když bez závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče realizovala takové změny domu čp. 163/18, kterými změnila nejen jeho vzhled, ale též zvětšila jeho půdorys.“ S tímto závěrem nesouhlasí,

naopak tvrdí, že stav domu lze přičíst maření veškerých stavebních řízení právě společností

Žadatelka rovněž vytýká veřejnému ochránci práv, resp. jeho zástupci, způsob vedení šetření, zejména to, že v rámci šetření nekomunikoval s ní jako majitelkou domu, kterého se šetření týkalo, a že pracovníci Kanceláře bez jejího vědomí a souhlasu provedli místní šetření, při kterém dokumentoval stav jejího domu. Pro žadatelku je dle jejího vyjádření nepřijatelné, že je o jejích právech a oprávněných zájmech jednáno a rozhodováno pokoutně a dovolává se zásady veřejnosti, transparentnosti a principů právního státu. Má za to, že i v šetření ochránce je nutné řídit se zásadou „budiž slyšena i druhá strana“, což se v daném případě nestalo.

Celkově lze shrnout, že v rámci odvolání proti rozhodnutí o odepření informací polemizuje žadatelka se způsobem šetření veřejného ochránce práv, resp. jeho zástupce, a s jeho výsledkem. Má za to, že výsledek šetření v podobě zprávy o šetření sp. zn. 7637/2012/MOP/JSV ji poškozuje a poskytnutí podnětu považuje za nutné pro to, aby mohla hájit svá práva.

K odvolání se vyjádřila vedoucí odboru právního tak, že neshledává námitky vznesené žadatelkou za opodstatněné a odůvodňující změnu rozhodnutí. Navrhla odvolacímu orgánu rozhodnutí potvrdit.

Právní posouzení napadeného rozhodnutí odvolacím orgánem

Podle ustanovení § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím:

„Pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona ... b) pro odvolací řízení ... ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.“

Podle § 89 odst. 2 správního řádu: *„Odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.“*

Vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv přezkoumal rozhodnutí prvoinstančního orgánu s ohledem na citovaná ustanovení a dospěl k závěru, že nejsou dány důvody pro jeho zrušení.

Žadatelka ve svém odvolání nepopírá, že podnět veřejnému ochránci práv je informací, která byla veřejnému ochránci práv předána osobou, jíž zákon takovou povinnost neukládá. Nepopírá rovněž skutečnost, že podnět obsahuje informace vzniklé bez využití veřejných prostředků. V zásadě tedy nepopírá, že podnět veřejnému ochránci práv a jeho doplnění lze podřadit pod ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Tvrdí však, že při aplikaci tohoto ustanovení mělo být přihlédnuto k tomu, že podnět obsahuje tvrzení o ní a jejím jednání. Uvádí, že tato tvrzení jsou nepravdivá a že ji poškozuje, resp.

poškozuje ji způsob, jakým s těmito tvrzeními naložil veřejný ochránce práv (jeho zástupce). Proto měl veřejný ochránce práv zvážit, zda i přes znění ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím nejsou dány důvody, pro které lze podnět a jeho kopie poskytnout. Těmito důvody jsou dle žadatelky zákon o veřejném ochránci práv, který ochránci ukládá postupovat nezávisle a nestranně, a zejména oprávněné zájmy žadatelky na zachování jejího dobrého jména, které v daném případě převážily nad aplikací ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

V tomto směru lze doplnit prvoinstanční rozhodnutí následovně. Odvolací orgán nepochybuje, že podnět a jeho doplnění (resp. informace v nich obsažené) jsou informacemi, které lze podřadit pod ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Možnost obrátit se na veřejného ochránce práv je právem, nikoli zákonnou povinností. Sepsání podnětu podaného právnickou osobou (obchodní společností) nevyžadovalo žádné veřejné prostředky. Zbývá tedy posoudit, zda odepření informace podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím nemůže v tomto případě kolidovat s jiným ústavně zaručeným právem žadatelky, resp. zda odepření informace je v daném případě nezbytné.

Účelem zákona o svobodném přístupu k informacím je upravit podmínky pro poskytování informací o výkonu veřejné správy všemi subjekty, které se na ní podílí. Zákon má nejširší veřejnosti (každému) bez dalších omezení (např. bez nutnosti zdůvodňovat svoji žádost) umožnit kontrolu výkonu veřejné správy a nakládání s veřejnými prostředky. V tomto směru naplňuje požadavek článku 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Jeho účelem naopak není umožnit shromažďování informací o jiných fyzických či právnických osobách. Tomu odpovídá i formulace ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, která má při poskytování informací o výkonu veřejné správy současně zabezpečit právo osob přicházejících do styku s veřejnou správou na jejich informační sebeurčení.

V tomto případě se žadatelka domáhá informací předaných ochránci třetí osobou s tím, že je potřebuje pro hájení svých práv. Z odvolání žadatelky je však patrné, že nikoli informace předané veřejnému ochránci práv, ale způsob, jakým s nimi ochránce naložil, považuje za poškozující její jméno a osobu. Polemizuje s některými závěry veřejného ochránce práv, přičemž je klade za vinu podnětu a informacím v něm obsaženým. Je však na veřejném ochránci práv, jak vyhodnotí jemu předané informace. Podnět slouží ochránci především k tomu, aby zvážil, zda je dán důvod pro šetření vůči úřadu či nikoli. Další informace pak veřejný ochránce práv získává přímo od dotčených úřadů, případně šetřením provedeným vlastními zaměstnanci. Ty informace, které považuje za relevantní, pak zohlední ve zprávě o šetření, případně v svém závěrečném stanovisku a vyvodí z nich své závěry.

Navíc předmětem šetření ochránce je vždy činnost správního úřadu, byť je zřejmé, že tato činnost je v řadě případů úzce spojena s jednáním jiných fyzických či právnických osob. Šetření ochránce nemá povahu správního či jiného řízení, jde o kontrolní činnost svého druhu, jejímž subjektem nejsou jiné fyzické či právnické osoby, ale správní orgány (resp. subjekty uvedené v § 1 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů). Závěry, ke kterým ochránce dospěje, jsou určeny správním orgánům a mají jen doporučující povahu

(nejsou pro správní orgán ani stěžovatele závazné). Ochránce nerozhoduje a ani nemůže rozhodovat o právech a povinnostech jiných osob. Tak tomu bylo i v případě podnětu šetřeného pod sp. zn.: 7637/2012/VOP/JSV. Stěžovatelka popsala v podnětu jednání žadatelky proto, aby demonstrovala nečinnost a chybný postup stavebního úřadu. Tyto informace z podnětu byly převzaty do zprávy o šetření (do části A, která neobsahuje hodnocení, ale je popisná). Ochránce následně ve zprávě o šetření hodnotil postup stavebního úřadu poté, co jím vydané rozhodnutí nařizující stavební práce bylo zrušeno nadřízenými úřady. Dospěl k závěru, že takové práce, pokud byly provedeny, je nutné projednat v řízení o odstranění stavby a stavební úřad pochybil, pokud tak neučinil. Rovněž závěr, že žadatelka „*nedbala veřejného zájmu na zachování a ochraně této kulturní nemovité památky, když bez závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče realizovala takové změny domu čp. 163/18, kterými změnila nejen jeho vzhled, ale též zvětšila jeho půdorys,*“ je nutné přičítat ochránci a jeho zjištěním. Proto pokud má žadatelka za to, že výsledek šetření ji poškozuje, pak je na místě, aby se ohradila přímo proti postupu veřejného ochránce práv, případně se domáhala náhrady škody způsobené jí ochráncem.

Platí rovněž, že nikomu nemůže být na újmu, že se obrátil na veřejného ochránce práv. Proto ochránce zásadně neposkytuje podněty, jimiž se na něho osoby obracejí. Ani šetřený úřad nemá k dispozici kopii podnětu k ochránci. Úřady, ale i další osoby, se kterými ochránce komunikuje, jsou seznámeny pouze s těmi informacemi, které ochránce z podnětu převezme do svých dokumentů (výzvy, zprávy o šetření, závěrečná stanoviska). Vůči ostatním státním orgánům (včetně orgánů činných v trestním řízení) je přitom chráněn mlčenlivosti, kterou může prolomit pouze předseda poslanecké sněmovny. Zpřístupňování podnětů (a jejich následné zveřejňování podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím) by mohlo zásadním způsobem oslabit důvěru, se kterou se stěžovatelé na ochránce obracejí. Takové zpřístupnění by mohlo připadat v úvahu, kdyby se na ochránce obrátila osoba, která se nějakým způsobem podílí na výkonu veřejné správy a jejíž podnět by s výkonem veřejné správy souvisel. Takový případ je sice obtížně představitelný, vyloučit jej však nelze. Rozhodně to však není případ stěžovatelky, na základě jejíhož podnětu bylo zahájeno šetření sp. zn. 7637/2012/VOP/JSV. Stěžovatelka je právnickou osobou, která žádala o prošetření činnosti stavebního úřadu, neboť se domnívala, že i v důsledku jeho pochybení dochází k poškození její nemovitosti.

S ohledem na shora uvedené proto dospěl odvolací orgán k závěru, že samotným podnětem ochránci nemůže být zasaženo do práv jiné osoby, neboť předmětem šetření ochránce je vždy činnost úřadů; činnosti jiných osob se šetření dotýká pouze zprostředkovaně. Zpřístupnění podnětu jiné osobě naopak může být na újmu stěžovateli a ve svém důsledku je způsobilé oslabit důvěru mezi stěžovatelem a ochráncem, která je nezbytná pro řádný výkon funkce veřejného ochránce práv. V daném případě nebylo shledáno, že by převážilo právo žadatelky na poskytnutí kopie podnětu před právem na ochranu osoby, která podala stížnost veřejnému ochránci práv. Tímto důvodem nemůže být ani skutečnost, že stěžovatelka klade žadatelce za vinu poškození své nemovitosti.

Nelze vyloučit, že šetření veřejného ochránce práv, jeho způsob a výsledek, může být vnímáno jako poškozující jinou osobu; v takovém případě je však namíste domáhat se případného odškodnění přímo na veřejném ochránci práv.

Z těchto důvodů bylo odvolání žadatelky zamítnuto a rozhodnutí prvoinstančního orgánu potvrzeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ust. § 91 odst. 1 správního řádu nelze odvolat.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat správní žalobu podle ustanovení § 65 a násl. zákona č. 152/2002 Sb., soudní řád správním, ve znění pozdějších předpisů. Žalobu je nutné podat u Krajského soudu v Brně do 2 měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

JUDr. Pavel Pořízek, Ph.D.
vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv